

**ASTMA- OG
ALLERGIFORBUNDET**
- gjør Norge friskere

SLUTTRAPPORT

ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering

Virksomhetsområde: Rehabilitering

Prosjekt nr.: 2011-3-0198

Prosjektnavn: Prosjekt «Brett Anlagt»

Søkerorganisasjon: Norges Astma- og Allergiforbund (NAAF)

Forord

NAAF Region Agder hadde lyst å lage et arrangement som skulle nå unge med astma. Hensikten med prosjektet var å gi unge med astma et aktivitetstilbud hvor de kunne prøve ut sine grenser i trygge omgivelser. Det skulle også legges til rette for å treffe andre unge i samme situasjon. Men ting blir ikke alltid som en har sett for seg. Når vi ser tilbake på tiden fra 2011 da vi fikk gjennomslag for søknaden og til nå, ser vi på en tid som var fylt av mange iherdige forsøk på å få turen gjennomført. Noen ganger må man bare innse at man ikke klarer å nå målet, det er dessverre blitt tilfelle for «Brett Anlagt».

Regionen synes det er trist at vi ikke har klart å få gjennomført prosjektet, men vi føler at prosessen har gitt oss verdifull læring til tross. Vi har gjort noen erfaringer som vi kommer til å ta med oss videre inn i nye prosjekter.

Prosjektet er finansiert av ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering og utarbeidet i regi av NAAF Region Agder. Regionssekretær Inger Rudnes har vært prosjektleder med kontor i Arendal. Mange frivillige i begge Agder fylkene har vært delaktige underveis i prosjektet.

I denne sluttrapporten beskrives målsetting med prosjektet, gjennomføringen, resultatet og litt om videre planer.

Takk til ExtraStiftelsen Helse og Rehabilitering som har finansiert prosjektet. En stor takk også til alle de frivillige som har bidratt både med innspill og fremdrift.

Arendal 20.01.13
NAAF Region Agder

Inger Rudnes
Regionsekretær/prosjektleder

Sammendrag

Forekomsten av astma og allergi har økt dramatisk, og hele 10 % av barn i Norge regnes på et gitt tidspunkt å ha astma. Mange ungdom føler seg likevel svært ensomme i sin situasjon, og har spesielt i ungdomstiden behov for å treffe andre i samme situasjon. Lungesyke har mange miljømessige utfordringer alt fra vind, kulde, pollen til inneklime. Ved å legge aktiviteten på et sted hvor noen av disse utendørs utfordringene er, ønsket vi å skape en trygg ramme rundt nettopp utfordringer astmatikere møter i hverdagen.

Prosjektet startet med forberedelser før vi fikk innvilget midler til arrangement. Det ble startet prosjektgruppe som møttes og la strategi for planlegging og gjennomføring. Prosjektleder hadde dialog med et Alpintsenner for å samarbeide om eventuelle tilrettelegginger og program. Lege ble kontaktet og planleggingen om å gjøre klart opplegget for kunngjøring var et faktum. Det ble lagt ned en stor innsats på å bekjentgjøre arrangement. Det ble brukt epost, SMS, brev, jungeltelegraf, face book, aviser, radio m.m. Da vi kom til påmeldingsfrist og hadde kun en påmeldt innså vi at det ikke lot seg gjennomføre med så kort frist. Det ble da bestemt at vi skulle forsøke å søke om ett ekstra gjennomføring år, slik at vi hadde bedre tid på å rekruttere deltagere.

Det ble arrangert gratis bowling og pizza kveld for ungdom for å treffe ungdom og gjøre tilbudet kjent og få innspill til hvordan turen kunne gjøres. Her fikk vi både deltagere og innspill. Det ble på bakgrunn av dette søkt til ExtraStiftelsen om å bruke midler til å ta med en foresatt og gjøre turen gratis for ungdommene. Høsten gikk på å rekruttere. Når det ble påmeldingsfrist hadde vi to påmeldte. Det ble bestemt at det måtte avlyses da det ikke kunne la seg forsvare med to deltager og ledsagere.

Det ble foretatt en dialog med ExtraStiftelsen igjen for å se på om det lot seg gjøre å bruke midlene på en aktivitetsdag for unge med foreldre med Go Card og klatring. Da dette ikke lot seg gjøre ble det i samråd med ExtraStiftelsen bestemt at prosjektet skulle avvikles.

Lærdommen vi sitter igjen med er at ungdommen må selv engasjeres helt fra starten slik at det blir et prosjekt de kjenner seg igjen i. Vi tror også at unge kanskje ikke identifiserer seg med et forbund som jobber for sykdomsgrupper og at det kan i fremtiden være positivt å forsøke å samarbeide med en forening som de unge allerede føler en felleskap til.

Innhold

1.	Bakgrunn for prosjektet/Målsetting	2
2.	Prosjektgjennomføring/Metode	3
3.	Resultater og resultatvurdering	5
4.	Oppsummering/Konklusjon/Videre planer	5
5.	Prosjektets betydning	Feil! Bokmerke er ikke definert.

1. Bakgrunn for prosjektet/Målsetting

Forekomsten av astma og allergi har økt dramatisk, og hele 10 % av barn i Norge regnes på et gitt tidspunkt å ha astma. Mange ungdom føler seg likevel svært ensomme i sin situasjon, og har spesielt i ungdomstiden behov for å treffe andre i samme situasjon. De trenger å få oppleve samhold, og få gode råd til å mestre sykdommen i hverdagen. Noen lever faktisk fortsatt i den villfarelse at fysisk aktivitet ikke er bra for personer med astma. Ungdom forteller om gymlærere som nekter dem å delta i gymtimen på lik linje med andre elever, fordi læreren tror de kan bli dårligere av visse former for fysisk aktivitet. Det er da ekstra viktig at disse ungdommene erfarer at de kan være fysisk aktive med sin astma, slik at de får mestringsfølelsen som kan være med på å øke selvtillitten deres på dette.

Mange astmatikere utvikler sin medisinske forståelse av sykdommen via kontakten med fastlegen sin. Fastleger er ofte flinke til å medisinere, men dessverre ikke like flinke til å informere om andre faktorer som virker inn på sykdommen, slik som viktigheten av fysisk aktivitet for sykdomskontroll.

For å adressere behovet for at ungdom med astma deltar i fysisk aktivitet, ønsket vi å tilby målgruppen ett weekend kurs i brettkjøring. Vi tror terskelen for å delta blir mindre når dette gis som et gratis tilbud til ungdom som er i "samme båt", og når fokuset er på å ha det gøy i bakken og ikke fysisk trening per se. Vi hadde videre grunn til å tro at dette skulle bli vellykket, da våre tillitsvalgte opplevde at både ungdom og foresatte uttrykte ønske om å delta.

Lungesyke har mange miljømessige utfordringer alt fra vind, kulde, pollen til inneklimate. Ved å legge aktiviteten på et sted hvor noen av disse utendørs utfordringene er, ønsket vi å skape en trygg ramme rundt nettopp utfordringer astmatikere møter i hverdagen. I ungdomsårene kan man trenge et ekstra "puff" for å komme i gang med noe som kan by på utfordringer. Vi planladdessuten å legge turen til et hotell som kan gjøre gode inneklimate *tilrettelegginger* for målgruppen.

Målet var å gi kronisk lungesyke ungdom et trygt og spennende aktivitetstilbud som kunne bidra til økt mestringsfølelse, samtidig som de lærer å mestre miljømessige utfordringer i vintersesongen.

Fremdriftsplan:

Oppgave			Ansvar
<i>Planlegging og forberedelse</i>	<i>september</i>	<i>2011</i>	<i>Regionssekretær</i>
<i>Finne egnet alpin bakke/hotell</i>	<i>oktober</i>	<i>2011</i>	<i>Regionssekretær</i>
<i>Ansette prosjektleder</i>	<i>januar</i>	<i>2012</i>	<i>regionslaget</i>
<i>Etabl. styringsgruppe</i>	<i>januar</i>	<i>2012</i>	<i>Prosjektleder</i>
<i>Engasjere fagpersonell</i>	<i>januar</i>	<i>2012</i>	<i>Prosjektleder</i>
<i>Annonsering</i>	<i>januar/februar</i>	<i>2012</i>	<i>Prosjektleder</i>
<i>Gjennomføring av kurs</i>	<i>slutten av mars</i>	<i>2012</i>	<i>Prosjektleder</i>
<i>Evalueringsrapport</i>	<i>juni</i>	<i>2012</i>	<i>Prosjektleder</i>

Den opprinnelige fremdriftsplanen ble i hovedsak fulgt i forhold til alle forberedelser, men gjennomføringsdelen lot seg ikke gjennomføre. I tillegg til fremdriftsplanen ble det søkt om ekstra gjennomføring år og omdisponering av midlene. ExtraStiftelsen var imøtekommende og vi startet med nytt håp og mot.

2. Prosjektgjennomføring/Metode

Prosjektleder startet med å kontakte skisentere og hotell for å finne ut mulighetene. Her var fokus på hvordan mulighetene for tilpassing og gjennomføring på de ulike steder. I januar ble det satt en styringsgruppe som det ble rapportert til jevnlig gjennom prosjektet. I samme måned hadde prosjektgruppen sin første møte. På møtet ble det lagt frem forslag på strategier. Gruppen bestemte at arrangement skulle legges til Vrådal, da dette er et Alpin senter som har hatt besøk av mennesker med astma, allergi tidligere og det har vært gode erfaringer i forhold til at de er gode til å legge til rette for denne gruppen. Det ble bestemt program, hvem av de voksne frivillige som skulle være med og at vi ønsket at en lege som jobber inn mot de unge skulle være med på arrangement. Etter møte ble lege kontaktet, han var svært positiv og ønsket å delta hele helgen.

Det ble satt i gang en kampanje blant de frivillige i prosjektet og ansatt med å spre budskapet om at det kommer et tilbud til de unge. Etter som planen for arrangement begynte å ta form sendte vi ut epost til alle medlemmer, det ble lagt ut annonse på www.naaf.no, det ble også annonsert i store og små aviser i aust- og Vest-Agder. Annonsen startet med «Sponset ungdomstur...» for og pointere at det var en tur med reduserte kostnader. Vi sendte ut brev per post til alle ungdomsmedlemmer. Det gikk ut epost, SMS og brev alt ettersom hva slags info vi hadde på de ulike medlemmene. Det ble hengt opp plakater i begge fylker av frivillige. Plakatene kom opp på alt fra butikker til skoler. Legen vi hadde involvert snakket om turen. Det ble også snakket om turen på lokalradio.

Da vi kom til påmelding fikk vi en påmeldt. Det ble da enighet i prosjekt gruppen at vi trengte lengre tid på få til å rekruttere deltagere. Det ble søkt om et ekstra år for gjennomføring noe vi fikk gjennom.

Høsten 2012 arrangerte vi bowling og pizza kveld for ungdom for å få kontakt med potensielle deltagere og høre hvordan vi på en best mulig måte kunne lage et opplegg som passet gruppen med unge. På bowlingen presenterte NAAF turen og det ble dialog om hva som skulle til for at de ville delta. Det ble sagt at Hovden alpin senter var et sted de heller ønsket å dra pga. større Alpin tilbud og badeland. Da dette stedet ligger enda mer midt på i begge fylker var prosjekt gruppen positive til det. Det ble og kommunisert at de unge ønsket muligheten til å ha med seg en foresatt. Jungeltelegrafene oppfattet en stemning for at en del potensielle deltagere synes det var en stor utgift for en slik tur, selv om den var sponset. Prosjektgruppen sammen med koordinatoren i NAAF sentralt, som hadde dialog med ExtraStiftelsen ble enige om å gjøre om på forutsetningene for turen i tråd med de signaler vi hadde mottatt. I starten av desember i 2012 sendte vi på nytt ut brev, epost, sms, annonserte i flere aviser både i kjøpte annonser og på gratis sider. Alle som kjente potensielle unge fortalte dem om tilbudet og ba dem si det videre til andre de kjente. Vi gjorde en innsats på å snakke med folk på lokalt plan. Her gjorde de frivillige en stor innsats. Jeg selv nevnte turen i alle jobber og privat tilstelninger jeg var i. Det ble hengt opp lapper, lagt ut på nettsider og også Facebook. Vi hørte om noen som ville melde seg på og var optimistiske.

Da datoen for påmeldingsfrist var hadde vi to påmeldte. Vi satte ny frist og jobbet for å rekruttere helt til hotellet sa stopp og vi måtte avlyse.

I etterkant av dette hadde jeg som prosjektleder en lang prat med lege i forkant av møte i prosjektgruppen. Legens erfaring og vi som har jobbet med prosjektet har erfart at de unge ikke identifiserer seg som del av en sykdomsgruppe, og at det derfor ikke ble naturlig for dem å delta på en tur som var arrangert av et forbund som jobber for sykdomsgrupper. Vi har også fått tilbakemeldinger om at vi ikke er «kule nok» og ungdommelige nok.

Prosjektgruppen hadde et nytt møte hvor det ble diskutert hvordan vi skulle gripe an resultatene på påmelding og interesse. Det ble bestemt at vi skulle gjøre et siste forsøk å ha dialog med ExtraStiftelsen angående mulighetene til å omdisponere midlene til en aktivitetsdag med Go Cart og klatring for unge med familie. Dette ble dessverre avslått av ExtraStiftelsen. Da bestemte prosjektgruppen seg sammen med ExtraStiftelsen, og NAAF sentralt, at dette prosjektet måtte ses som ikke gjennomførbart og avsluttet.

3. Resultater og resultatvurdering

Målet med prosjektet var å engasjere unge og få dem med på arrangement som skulle gi dem mestringsfølelse og en positiv opplevelse.

Resultatet ble langt fra det vi hadde ønsket oss, da vi ved begge forsøk fikk så få påmeldte at det ikke lot seg gjennomføre.

4. Oppsummering/Konklusjon/Videre planer

I etterpåklokskapens lys ser vi at suksessfaktorene for å få med ungdom er å lage et prosjekt som de føler tilhørighet til og kjenner seg igjen i. Dette kan kanskje oppnås med å samarbeide med et idrettslag eller liknende som ungdommen allerede er en del av miljøet og dermed føler seg som en del av gruppen. Det at Astma- og Allergiforbundet er en organisasjon som jobber for kronisk syke og at de unge kanskje ikke identifiserer seg med sykdom er en viktig faktor som kanskje kunne vært mykgjort med å samarbeide med en helt annen type organisasjon. Et annet aspekt er at det kanskje blir for snevert å arrangere kun for unge i Agder, om vi skulle ha et liknende prosjekt igjen ville vi tenke større og inkludere flere regioner og eventuelt hele landet.

Disse erfaringene som vi har gjort oss gjennom dette prosjektet er slike erfaringer hele organisasjonen tar med seg videre. Vi har i etterkant hatt eget møte med regionssekretærene i hele landet, samt prosjektkoordinator og leder for seksjon organisasjon i NAAF sentralt. Her har vi snakket om hva som ikke gikk som det var tenkt og hva vi kan gjøre annerledes for å klare å gjennomføre slike prosjekter. Det var en nyttig runde hvor de med suksessprosjekter fortalte om deres måter å jobbe på og hvor dem med prosjekt som ikke lot seg gjennomføre delte sine erfaringer om hva som kunne vært gjort annerledes.

Det var en felles erfaring at de frivillige er en av de viktigste faktorene i prosjekt. De må være med fra start, og da spesielt ungdom slik at det blir et prosjekt de ønsker å delta på. Det er viktig å finne balansen mellom det å involvere de frivillige nok, men ikke gi dem for mye arbeidsbelastning slik at det blir for mye for dem. De frivillige hos oss er ofte syke selv, eller har familie medlemmer som er det og har derfor begrensede og/eller varierende ressurser. Hele organisasjonen har hatt ungdomsarbeidet under lupen, noe som har ført til et økt fokus her for å få dette ordentlig på beina igjen. Til tross for utfordringer og problemer i dette prosjektet, ønsker vi å fortsette innsatsen rettet mot barn – og dermed er ikke prosjekter som dette helt uten nytteverdi likevel. Det er mye læring i å feile!

Tusen takk til extrastiftelsen for muligheten til å forsøke og gjennomfør et slikt prosjekt, og for tålmodighet og imøtekommenhet med endringer, sluttår.